

ÚTIJELENTÉS

Kiküldő szerv: Országos Széchényi Könyvtár
Főhatóság: Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

Kiküldött:

Gazdag Tiborné csoportvezető
a Magyar ISSN Nemzeti Központ igazgatója
Országos Széchényi Könyvtár, Gyűjteményfejlesztési és Feldolgozási Igazgatóság, Periodikafeldolgozó osztály

A kiküldetés helye:

Canberra, Ausztrália

A kiküldetés ideje:

2005. szeptember 22-30.

A kiküldetés célja: nemzetközi rendezvénye(ke)n való részvétel – időrendben a következők:

Informal ISSN Standard (ISO 3297) Revision Working Group Meeting
Az ISSN Szabvány (ISO 3297) Revíziós Munkacsoportjának nem-hivatalos találkozója
2005. szeptember 26.

Helye:

Novotel Canberra Hotel, 65 Northbourne Avenue, Canberra, ACT 2600, Australia

2nd Meeting of the VIRTUA Client Users' Group = 13th Meeting of the OSIRIS Users' Group
A VIRTUA Kliens Felhasználói Kör 2. Ülése = az OSIRIS Felhasználói Kör 13. Ülése
2005. szeptember 27.

30th Meeting of Directors of ISSN Centres
Az ISSN Központok Igazgatóinak 30. Ülése
2005. szeptember 27-29.

Seminar on Management and Preservation of Digital Collections
Szeminárium a digitális gyűjtemények kezeléséről és megőrzéséről
2005. szeptember 30.

Helye:

Conference Room, 4th floor, National Library of Australia, Parkes Place, Canberra ACT 2600

Rendező fél:

Australian ISSN Agency, National Library of Australia, Parkes Place, Canberra ACT 2600

Tel.: +(61 2) 6262 1213 ; fax: +(61 2) 6273 4492

E-posta: issn@nla.gov.au; honlap: <http://www.nla.gov.au/services/issn.html>

A tárgyalás nyelve: angol

Résztvevők:

- az ISSN Nemzetközi Központ részéről:

Françoise Pellé, igazgató⁺
Sophie Vincent, igazgatói asszisztens⁺
Pierre Godefroy, projektvezető⁺
Alain Roucolle, a Bibliográfiai Osztály vezetője⁺

- az ISSN hálózat alább felsorolt tagországaiból a nemzeti központok képviselői:

(az ISSN hálózat 81 nemzeti központja közül 23 képviseltette magát)

Amerikai Egyesült Államok	Magyarország ⁺
Argentína ⁺	Malájzia ⁺
Ausztrália	Mexikó ⁺
Belgium ⁺	Nagy-Britannia
Egyiptom ⁺	Nigéria ⁺
Hollandia ⁺	Norvégia ⁺
Horvátország	Samoa ⁺
Írország ⁺	Svédország
Japán ⁺	Szlovénia
Kanada	Thaiföld, SEA Regionális ISSN Központ ⁺
Kína	Új-Zéland ⁺
Lengyelország ⁺	Vietnam ⁺

- megfigyelők, a következő szervezetek képviseletében:

ABES-SUDOC¹, Montpellier, Franciaország (Sabine Barral)
IZUM², Maribor, Szlovénia (Denis Rakuša)
University Library - National University of Samoa, Apia, Samoa (Avalogo Togi Aifa'i Tunupopo, Chief Librarian)

A résztvevők száma összesen 38 fő (egyes országokat több résztvevő képviselt).

A plusszal (+) jelölt résztvevők (illetve országok képviselői) az ISSN Központok Igazgatóinak Ülésén kívül részt vettek a VIRTUA Kliens Felhasználói Kör (illetve OSIRIS Felhasználói Kör) Ülésén is.

¹ ABES-SUDOC Agence bibliographique de l'enseignement supérieur - Système universitaire de documentation = Bibliographic Agency for Higher Education, the French Union Catalogue of University Libraries (a francia egyetemi könyvtárak központi katalógusait szervező felsőoktatási bibliográfiai ügynökség)

² IZUM Institut informacijskih znanosti = Institute of Information Science (Informatikai Intézet)

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

1) Az ISSN Szabvány (ISO 3297) Revíziós Munkacsoportjának nem-hivatalos találkozója

Ausztráliában a szakmai program az ISSN Szabvány (ISO 3297) Revíziós Munkacsoportjának (nem-hivatalos) találkozójaival kezdődött. A WG5 munkacsoport legutóbbi ülését 2005 áprilisában tartotta Párizsban, amikor az első körözhető, ún. bizottsági szabványtervezet (CD = Committee Draft) előállítására volt a cél. Ez akkor csak részben valósult meg, a tervezet egyes, fontos mellékletei félkész állapotban maradtak további szakértői segítségre várva. Az ülést követően a munkacsoport működésének, illetve a szabványrevízió menetének határidőit az ISO Titkársággal egyeztetve sikerült úgy módosítani, hogy az ISSN központok igazgatói láthassák és megvitathassák a tervezet éves ülésükön, Canberrában, az ISO tagok közötti első szavazási és véleményeztetési körözést megelőzően. Mielőtt az ISSN hálózat központjainak igazgatói előtt a munkacsoport ismertette a szabványrevízió előrehaladását és lényeges pontjait, a revíziós csoport elérhető tagjai áttekintették a fejleményeket és a hálózat várható reakcióit.

Nyilvánvaló volt, hogy az ún. „t-issn” problémaköre lesz az, ami magyarázatra és további kifejtésre szorul. A nemzetközi ISSN adatbázisban mintegy 15 ezer 776-os mezőpár található – ezek családját teszi közvetlenül elérhetővé egy semleges, gyűjtő-funkciójú azonosító szám, tekintet nélkül a családon belüli időbeli eltérésekre. A 15 ezer címből 3000 esetben az eltérő hordozón megjelent kiadvány címe is eltér, azaz nem a kulcs cím megkülönböztető információja teszi egyedivé a kiadvány címét. A munkacsoport korábban a „title-issn”, röviden „t-issn” terminológiát használta a funkció/szám megnevezésére, de ezzel többen elégedetlenek voltak. Időközben felmerültek még a következő névváltozatok: collocating (number), alpha, bridge, base, prime, root, medium-neutral etc. number. A többség a „root-issn” kifejezést támogatta, kiküldöttként azonban felhívtam a figyelmet arra, hogy az önmagát megmagyarázó, habár hosszabb „Medium-Neutral ISSN” (hordozófüggetlen ISSN) terminus használata bármely célzatú/felkészültségű/anyanyelvű felhasználó számára célszerűbb lenne. A későbbiekben ez az észrevétel támogatást nyert a nemzeti központok igazgatói körében, és végül a szabvány bizottsági tervezetében (Committee Draft) ez a kifejezés került átvezetésre.

2) A VIRTUA Kliens Felhasználói Kör 2. Ülése

A korábbi OSIRIS Felhasználói Kör tagjai közül egyre többen válnak Virtua kliens-felhasználókká. Az Ülés idején 10 nemzeti adattömb áttelepítése készült el az új adatbázis-környezetbe. A Felhasználói Kör találkozója megfelelő alkalom arra, hogy a migráció, a betanulás és a használat folyamán tapasztalt nehézségekkel, a felmerülő kérdésekkel kapcsolatban a jelenlevők választ kapjanak a rendszert üzemeltető ISSN Nemzetközi Központtól. Az érintett problémák a következők voltak:

- Nehézséget okoz egyes speciális, Unicode karakterek bevitele pl. az egyiptomi központnak. → Az ISSN IC szerint az Unicode természetes nyelvekre/írásjelekre kidolgozott karakterkészlet, így valóban előfordulhat, hogy a transliterálás során alkalmazandó egyes speciális karaktereket nem tartalmazza.
- Problémát okoz a Montpellier-ben üzemelő szerverrel létesített távoli kapcsolat ingadozása: ilyenkor a leszakadt katalogizáló kliens újracsatlakoztatását csak a párizsi ISSN IC tudja elvégezni a klienset használó központ külön kérésére. → Szükség lenne egy állandó állapotfigyelő, -jelző segédletre, amely pl. a Portálon a katalogizálók számára is jelezné a szerver-oldali kapcsolat meglétét. Ilyen információ hiányában a felhasználók nem tudják eldönteni, hogy a kapcsolat megszakadása saját könyvtári hálózatuk hibájából vagy a szerverközeli szakaszban következett-e be.

A katalogizáló modul és az újjászervezett nemzetközi ISSN adatbázis bemutatása során a

Nemzetközi Központ a következőkre hívta fel a klienshasználók figyelmét:

- Az éjszakai órákban mentéseket (*back-up* folyamatokat) hajtanak végre a szerveren, ezért a szolgáltatás 1 óra hosszát szünetel. Pontos idejéről az ISSN Portál tájékoztat. Az európai használókat ez nyilván kevésbé fogja zavarni, mint más földrészek feldolgozóit.
- Mivel az új adatbázis-szerkezetben a korai *NST/Bowker ISSN*-ek örökölt rekordjai is helyet kaptak („Legacy” kategória), a központoknak mielőbb meg kell oldaniuk ezek ellenőrzését, verifikálását.
- A migráció velejárója, hogy betöltéskor eddig egyedinek tartott kulcscímekről kiderül: megkülönböztető információval kell őket ellátni az újjászervezett adatbázisban az *NST/Bowker* címek együttes tárolása miatt. *Kulcscímazonosság* esetén a betöltendő rekord „hibás státusz”-ba kerül, így a felhasználóknak nem hozzáférhető. (Ezzel a problémával a magyar NK is megküzdött a Virtua használatba vételekor.)
- Az ISSN Nemzetközi Központ rendszeres, havi statisztikát fog készíteni a „hibás státusz”-ban lévő rekordokról a klienseken keresztül katalogizálók számára. Az ily módon függőben hagyott rekordok számát minimális szinten kell tartani. A problémák felszámolásához az IC minden segítséget megad (pl. szerkesztési jogosultságok módosítása). Jelenleg összesen mintegy 11 ezer rekord vár a hibajelzés orvoslására az adatbázisban. (A magyar adattömbben 1-1 rekord fordul elő átmenetileg „hibás státusz”-ban, az is csak rövid ideig.)
- Az adatbáziskezelő sajátossága, hogy a *törölt* ISSN-ek rekordjai is tárolhatók, kereshetők. Az összes megjeleníthető információ ilyenkor az ISSN, valamint a törlés ténye. Ha a vonatkozó címinformációt is tárolni szeretnénk, azt a MARC21 mezőin kívül lehet megtenni – javasolt a 950-es mezőben.
- Az adatbázis valós idejű frissítéssel üzemel ugyan, de az indexek felépítése több időt vesz igénybe: az indexfájlok *15 percen* belül frissülnek.
- Az ISSN adatbázis/adatbáziskezelő filozófiája szerint a katalogizáló kliens az adatbázisépítés közvetlen, speciális eszköze, melyben rendelkezésre állnak az ISSN számblokkok kezelésére vonatkozó adatelemek; javasolt e rekordok átvétele a helyi adatbázisokba – míg az egyes helyi adatbázisokból való import a kliensen keresztül nem javasolt eljárás.
- A speciális ISSN funkciók miatt a hálózat számára nem elegendő a VTLS Virtua katalogizáló moduljához tartozó felhasználói kézikönyv. A nemzetközi központ ígéretet tett az ISSN hálózat számára összeállított segédlet (Manual) kidolgozására.

3) Az ISSN Központok Igazgatóinak 30. Ülése

Az ISSN Nemzetközi Központ beszámolója szerint az ülés idején a hálózathoz 79 nemzeti központ tartozik. A 2004 áprilisától a Közgyűlés által megválasztott Igazgató Tanács – az UNESCO képviseletén kívül – a következő országok küldötteiből áll össze: Franciaország, Kanada, Chile, Horvátország, Finnország, Németország, Litvánia, Svájc, Tunézia, az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok. 2005 június 30-án a nemzetközi adatbázis 1.186.686 rekordot tartalmazott.

Az ülés fő témája az ISO 3297 (ISSN) szabvány revíziójának menete volt, melyet a Nemzetközi Központ igazgatója, Françoise Pellé ismertetett. A 776-os MARC mezőre épülő, egy kiadvány különféle hordozókon megjelenő változatait összefogó azonosítószám filozófiájával most ismerkedtek meg először szélesebb körben, a hálózat tagjai. Mivel a megadott mezőnek egy újfajta, az IC által automatikusan előállítható kifejeződéséről van szó, a hálózati központokra remélhetőleg nem ró újabb terheket az újdonság bevezetése. Ugyanakkor szerencsésen kiszolgál egyes, az Egyesült Államokban (és máshol is) terjedő katalogizálási gyakorlati igényeket és egy olyan felhasználói réteget is, amely leginkább a tartalom, a részdokumentum felől keresi (legtöbbször) az (elektronikus) forrásokat. Az ISSN adatbázisban tárolandó új adatelem az érdeklődő használók rendelkezésére áll majd, számítógépes keresőszolgáltatást lehet ráépíteni, ugyanakkor nem zavarja azokat a felhasználókat sem, akiknek nincs erre szüksége. Az adatbázisban fellelhető, eltérő hordozón megjelenő kiadványok azonosítói közül a legkorábban bejelentett ISSN kiválasztásával és kinevezésével valósul meg, és a vonatkozó rekordokba beírásra kerül.

Az ülés másik nagyobb témaköre az ISSN Nemzetközi Központ számítógépes rendszerének átalakulása volt. A Virtua kliensről lásd a 2) pontot. Az ISSN adatbázis nyilvános, távoli elérésű felületével, az *ISSN Portal* szolgáltatásával időközben az Országos Széchényi Könyvtár feldolgozói is megismerkedhettek. A portál felhasználó névvel és jelszóval védve kétféle teljességben érhető el az eltérő felhasználói csoportok számára. Az ISSN hálózat tagjai minden adatféleséghez hozzáférhetnek, míg az előfizetők csak a verifikált, „*Register*” kategória rekordjait láthatják. Újdonság, hogy a talált rekordok alatt egy ablakban megjeleníthető az illetékes nemzeti könyvtár vagy nemzeti bibliográfia OPAC-jához vezető link, mellyel ugyanaz a rekord megjeleníthető a helyi, nyilvánvalóan részletesebb adattartalmú, állomány- és lelőhelyinformációt is tartalmazó adatbázisban.

A nemzeti központok, amelyek saját számítógépes rendszerükből leválasztva továbbítják a megfelelő adatfájlokat, igénybe vehetnek egy adatfeltöltésre szolgáló fájl-kezelő felületet is a nemzetközi adatbázis frissítésére és bővítésére. Az eszköz előnye a feltöltés(ek) részletes diagnosztikájának előállítására és megőrzésére. Az új lehetőséget egyelőre Németország és Szlovénia használja.

A MARC21 csereformátumra történt áttérés, a UNIMARC formátummal való csereszabotosság és a hordozófüggetlen azonosítószám várható bevezetésével összefüggő rekordszerkezeti változás egyaránt szükségessé teszi az ISSN kézikönyv (*ISSN Manual*) következő elemének kidolgozását is: a katalógizálási részt (*Cataloguing Part*) a formátumot leíró kötetnek (*Format Part*) kell követnie. A megalakított 9 tagú munkacsoportban Magyarország (Gazdag Tiborné) is részt vesz.

Az ülés folyamán megvitattott további érdekességek, gyakorlati problémák:

- Hány azonosító szükséges akkor, ha egy hagyományos, évtizedek óta folyamatosan megjelenő nyomtatott újság egyidejűleg online is elérhető (HTML verzióban), azaz kurrensen párhuzamosan jelenik meg két hordozón –, ám emellett korai lapszámait egy retrospektív digitalizálási projekt keretében elektronikus formában reprodukálják, és ezeket a lapszámokat PDF változatban, egy kapcsolódó weboldalon teszik hozzáférhetővé? Három különböző termék születik – de vajon 2 vagy 3 ISSN fogja azonosítani őket? A megoldás alighanem a távoli hozzáférés paramétereitől is függ: önálló nyitóoldal, eltérő URL/domain és eltérő megjelenési hely/kiadó esetén elképzelhető 3 önálló rekord létrehozása a kiadvány különféle verzióiról.
- Azonosítsuk-e és hogyan az elektronikus folyóiratelőfizetési csomagokat, mint a *JStore*, *EBSCOhost*, *Serials Solutions*? Továbbá: *JStore UK. Scientific & Technical Collection*; *JStore US. Scientific & Technical Collection*; *JStore US. Arts & Sciences Collection* etc. – Amennyiben egy-egy ilyen 'csomag' felfogható önálló adatbázisként, a feldolgozásnak nincs akadálya.
- Hogyan kezeljük az előzetes számigénylést, ha a kiadó számára korábban kiadott azonosítókhoz tartozó kiadványok kötelempéldányai nem érkeztek be a könyvtárba? Állapítsunk-e meg előzetesen ISSN számot online kiadványhoz? Megnyugtató, hogy az ilyen problémák kezelésére a hálózatban alkalmazott és ajánlott módszerekhez hasonló ésszerűsítő, megszorító intézkedéseket vezetett be saját központunk is.

Az ülés az ISSN hálózat stratégiai kérdéseinek „brainstorming”-szerű megbeszélésével zárult, a 2006 áprilisában esedékes Közgyűlésen beterjesztendő stratégiai terv előkészítése jegyében:

- melyek az ISSN hálózat erősségei és gyengéi most és a következő 5 évben;
- a következő 4-5 év elsődleges fontosságú stratégiai feladatai az ISSN rendszer számára – hogyan győzhetjük le jelenlegi nehézségeinket?

Az igazgatók következő ülésére Stockholmban kerül sor, tervezett ideje: 2006. szeptember 18-22.

4) Szeminárium a digitális gyűjtemények kezeléséről és megőrzéséről

Az ülés helyszíne miatt várható volt, hogy az ISSN központok igazgatói érdeklődnek az Ausztrál Nemzeti Könyvtár digitális gyűjteménye, arhiválási projektje iránt, ezért a vendéglátók egésznapos szemináriumot szerveztek a résztvevőknek. A nap folyamán hét bemutatóval kísért előadás hangzott el egy-egy szakterület képviselőjétől; ezek felsorolása következik.

- Az Ausztrál Nemzeti Könyvtár stratégiai célkitűzései a digitális gyűjtemény, hozzáférés és szolgáltatás terén (Warwick Cathro, főigazgató helyettes – innovációs ügyek).

Az általános áttekintésből kiderült, hogy a nemzeti könyvtári gyűjtemény alapjául a nyomtatott kiadványokból mindössze 1 db kötelezpéldány szolgál, a film- és a hanganyagokat önálló intézmény gyűjti, az elektronikus dokumentumok beszállításáról és megőrzéséről pedig nem rendelkezik törvény. Ennek ellenére, a könyvtár a nemzeti örökség értékes részét látta a világhálón fel- és eltűnni, melynek megőrzéséért felelősséget éreztek, ezért indították el projektjeiket – saját költségvetésük terhére. A tevékenységek felölelik az állagmegóvó digitalizálást, a kiadók által rendelkezésre bocsátott digitális példányok gyűjtését, az összes ausztrál web-hely gyűjtését és a digitális tartalmakhoz való lincencen alapuló hozzáférés biztosítását. 2002-re minden szint készen állt a fenntartható tárolókkal együtt, melyeket a Fedora szofver kezel.

- A digitális források kezelése – az Ausztrál Nemzeti Könyvtár digitális gyűjteménykezelő rendszere: Digital Collection Management System, DCM (Tony Boston, Informatikai Igazgatóság, Digitális Szolgáltatások Részleg).

Az érvényesített alapelvek: egyszeri katalogizálás – többszöri felhasználás, egyszeri digitalizálás – többszöri felhasználás. A tároló rendszer kapacitása: 10 TB lemez és 35 TB (140 TB-ra bővíthető) mágnesszalag – a szalagot a „mater file” tárolására használják. A világhálón közzétett dokumentumok begyűjtését a DAS (Digital Archiving System) vezérli, a DCM (Digital Collection Manager), a digitális gyűjteménykezelő rendszer pedig a metaadatokat kezeli. Az itt rögzített metaadatok formátuma még Dublin Core – a katalógusba kerülve azonban MARC21 formátummá alakulnak. Bármely digitális (vagy egyéb) nemzeti könyvtári gyűjtemény a saját, elkülönített felhasználói felületéről is, de a könyvtár integrált katalógusában is lekereshető.

- A digitális gyűjteménykezelő rendszer (DCM) végfelhasználói felületének bemutatása (Cathy Pilgrim, Digitális Gyűjteménykezelési Igazgatóság, megbízott igazgató).

A DCM (Digital Collection Manager) szoftver ellenőrzi a digitalizálás teljes folyamatát: a dokumentum egyediségén és a kutatási igényeken alapuló kiválasztástól kezdve, a tervbe vételtől és az előzetes katalógustétel elkészítésétől a digitális rögzítésen át, a fizikai egység visszahelyezéséig az állományba. Az itt tárolt metaadatok nem csak a katalógusban kereshetők, de a Google vagy a Yahoo keresőin át is megtalálhatók.

- Megőrzési stratégiák az elektronikus anyagok fizikai formátumára, digitalizált dokumentumokra és online forrásokra (Colin Webb, Gyűjteménykezelés – Állományvédelmi Szolgálat).

A digitális gyűjteményeknek négy típusával foglalkoznak a megőrzés szempontjából: a digitalizált, az online és az offline dokumentumokkal és külön kategóriát alkotnak a kéziratok. Alapfeladat a folyamat védelme, az állandó azonosítók alkalmazása, az elérhetőség folyamatos biztosítása, a szerzői jogok kezelése, a metaadatok karbantartása és a folyamat-figyelés. A szolgáltatáshoz a merevelemezt háttértárolókat használják, míg a megőrzéshez szalag- (tape-) könyvtárat építenek. A TIF formátum szolgál a hosszútávú megőrzésre. A metaadatok tartalmazzák a hozzáférés eszközeinek és a csomagok leírását is, melyek az emulációhoz (az eredeti környezet helyreállításához) szükségesek.

- Online források archiválása Ausztráliában – a jelenlegi gyakorlat és a jövő célkitűzései (Margaret Phillips, Gyűjteménykezelés – Digitális Archiválási Igazgató).

Az online források archiválása ausztráliában kisebb léptékben, szelektív megközelítéssel kezdődött – törvényi szabályozás és céltámogatás hiányában. Elsőbbséget élveztek a kormányzati kiadványok, a kivonatoló/indexelő szolgáltatások által hivatkozott web-tartalmak, a tematikus web-helyek (pl. Olimpia) és az elektronikus folyóiratok, melyeknek nincs nyomtatott kiadásváltozatuk. Az archívumban 9500 cím gyűlt össze, amiből 150 kereskedelmi, korlátozottan hozzáférhető tartalom. Az archivált címek 7%-a már nem elérhető a világhálón. A PANDORA felhasználói felületen indított keresés ugyanazt a találati eredményt adja, mint a könyvtári OPAC, egy Google-keresés pedig elvezeti a használatát mind az eredeti, online forráshoz, mind a PANDORA archívumába. 2005 júniusától a teljes ausztrál webtartomány begyűjtésének módszerére tértek át. Az első gyűjtés terjedelme 6,69 TB volt. A tervek szerint a jövőben mindkét, a szelektív és a begyűjtő módszert is alkalmazni fogják.

- Az online források archiválását kezelő PANDAS rendszer (PANDORA Digital Archival

System) bemutatása (Paul Koerbin, Gyűjteménykezelés – Digitális Archiválás).

A PANDAS egy webes alapú munkafolyamat-kezelő rendszer, amely bejegyzi az adminisztrációs adatokat, beprogramozza a begyűjtési folyamatokat, hibajelentést és -javítást végez, kezeli az archívumban a dokumentum nyilvános elérhetőségét, illetve hozzáférési korlátozását. A bemutató végigvezette a közönséget a teljes munkafolyamaton: a világhálón lévő forrás megtalálásától az archivált dokumentum közzétételéig a nemzeti könyvtár katalógusában. Egyébként, a nemzeti könyvtár számítógépes rendszerét (Amicus) éppen lecserélni készül.

- Fejlesztések a Nemzetközi Internet Megőrzési Konzorcium (International Internet Preservation Consortium, *IIPC*) keretében (Monica Berko, Számítástechnika-alkalmazási osztály).

12 intézmény, többnyire nemzeti könyvtár alakította a konzorciumot 2003 júliusában (BnF, NLA, BL, LC, Kanada, Dánia, Finnország, Norvégia, Svédország, Izland, Olaszország és az Internet Archive). Tematikus munkacsoportok dolgoznak, többek között, a mély-web, a hozzáférési eszközök, a tartalomszolgáltatás terén. A vonatkozó szabványosítási tevékenység az ISO/TC 46/SC 4 bizottságban folyik a csereszabatos formátumokról, a rendszerek egymás közötti párbeszédének lehetőségeiről és a hosszútávú megőrzésről. A konzorcium egyik programja a Bibliotheca Universalis a nemzeti Internet-archívumok összekapcsolásának megvalósítását tervezi, mely együttes keresésre nyújt lehetőséget a résztvevő adatbázisokban.

Budapest, 2006. február 23.

Kiegészítve: 2006. február 26.

*Gazdag Tiborné csoportvezető
a Magyar ISSN Nemzeti Központ igazgatója*